

FIETSPAN MERELBEKE

I. Inleiding

Als je in Merelbeke vraagt wat het grootste probleem is, dan zal het verkeer vaak worden genoemd. Auto's en bussen staan in de file. In het centrum slompen fietsers tussen stilstaande wagens of nemen het voetpad,... Neen, het is geen pretje om in de spits naar school of werk te gaan.

Extra wegen aanleggen, is geen oplossing. Meer wegen zal meer verkeer aantrekken en finaal zullen de files alleen maar groter worden.

Een globale aanpak is nodig, met een pakket aan maatregelen op vele domeinen. Groen is duidelijk. Merelbeke moet resoluut kiezen voor een verkavelingsstop (wat nieuwe verkavelingen zorgen voor veel extra wagens); een beleid dat inzet op alternatieven zoals openbaar vervoer, deelwagens en een netwerk aan trage wegen en we ondersteunen bedrijven om bedrijfsvervoersplannen op te maken.

Lokaal gaan we de grote mobiliteitsproblemen niet alleen kunnen oplossen. Snoeien in voordelen van salariswagens, fors investeren in openbaar vervoer en een mobiliteitsbudget voor iedereen zijn een absolute must. Groen blijft ijveren voor een vaste tramverbinding met Gent en een herwaardering van Merelbeke-station waar met lightrails met een hoge frequentie, binnen een GEN-netwerk rond Gent, je snel van en naar Gent kan sporen. Maar hiervoor is samenwerking met De Lijn en de NMBS van groot belang en dit vereist ook meer investeringsbudgetten bij de Vlaamse en de Federale Regering.

Maar Groen wil Merelbeke ook fietsvriendelijker maken met een doordacht fietsplan. En daar kan de gemeente zelf heel wat aan doen. Merelbeke heeft zelf de instrumenten in handen om fietsen aantrekkelijker en veiliger te maken.

Merelbeke werkte al een Milieu-actieplan uit in het kader van de Burgemeesterconvenant. De doelstellingen tegen 2030 zijn ambitieus met onder meer 50% minder kilometers met lichte voertuigen + allerlei fietsacties (vb groepsaankoop (elektrische) fiets of workshops elektrische fietsen organiseren, ism fietswinkels in Merelbeke.

Uitgangspunt van het gemeentelijk mobiliteitsbeleid moet het **STOP-principe** zijn. STOP staat voor de rangorde van vervoersvormen, die vertrekt vanuit de **Stappers** (voetgangers), **Trappers** (fietsers) en **Openbaar** (collectief) vervoer en eindigt bij de 'minst wenselijke mobiliteitsvorm', de **Personenwagens**.

Dit fietsplan is constant in evolutie. Het is dan ook niet af. Het zal regelmatig aangevuld worden. Daar kan ook u aan meewerken. Heeft u opmerkingen, aanvullingen of suggesties, of specifieke problemen die u wenst aan te kaarten, uw opmerkingen zijn altijd welkom op info@groenmerelbeke.be

II. 8 Versnellingen vooruit – Voor een integraal fietsbeleid in Merelbeke.

Dit zijn de acht pijlers van ons fietsbeleid:

1. Comfort van de fietsers verhogen
2. Leefbaarheid en bereikbaarheid fors verbeteren
3. De fiets als economische motor voor Merelbeke
4. Fietsen werkt
5. Gezondheid als extra bonus voor onze fietsers
6. Aandacht voor de fiets in de ruimtelijke ordening
7. Veiligheid is de grootste prioriteit
8. Verkeershandhaving is essentieel

1. Comfort van de fietsers verhogen

- We voorzien **extra fietsstallingen**, comfortabel in gebruik, 'strategisch' gelegen en bij voorkeur overdekt (vb: sporthal, zwembad,); in functie van de vraag worden bijkomend **fietskluisen** met beveiligde toegang voorzien. We maken de link met het openbaar vervoer sterker door meer overdekte **fietsstallingen te plaatsen aan alle haltes** waar dit nodig is (vb: eindhaltes, centrumhaltes in deelgemeenten,...). We voorzien **oplaadpunten voor elektrische fietsen** verspreid over onze gemeente en zeker aan alle gemeentelijke infrastructuur. We denken bv aan: Merelbeke centrum, Gemeenschapscentrum 't Groenendal, Sporthal, Toeristisch infopunt Munte, Floraplein, aan de publieke parkings aan de kerken van Schelderode, Bottelare en Lemberge,...
- We voorzien **openbare fietspompen** verspreid over onze gemeente. Dit kan bv op dezelfde locaties als de oplaadpunten.
- We maken een **fietsparkeerplan** om onze fietsers heel duidelijk te tonen waar ze hun fiets veilig kunnen stallen.
- We voorzien de maximale toepassing van **rechtsaf door rood** op alle kruispunten met verkeerslichten waar dit veilig kan.
- We hervormen sommige woonstraten naar **fietsstraten** zodat heuse fietsstraatroutes kunnen worden gevormd of aansluitingen op een fietsroutenetwerk kunnen gerealiseerd worden. Dit is ideaal voor het woon-werk/school verkeer.
- Naast de fietsstraten kiezen we ook voor **fietsvriendelijke straten** aangeduid met een wit bord. We vragen om niet op de fietssuggestiestroken te parkeren (dit kan wettelijk, tenzij het uitdrukkelijk is verboden) en vragen de bewoners om ze vrij te houden van bladeren, ijs en sneeuw.
- We werken een **fijnmazig gemeentelijk fietsknoopnetwerk** uit, dat alle wijken en alle belangrijke bestemmingen met elkaar verbindt.
- We maken **afspraken met onze buurgemeenten** en zorgen zo dat de schoolroutes lopen tot aan de schoolpoort of een verbinding krijgen met de provinciale fietsroutenetwerken. (bv: met Melle voor verbindingen naar Sint-Franciscus, naar Ledeborg (Benedictuspoort), naar Zwijnaarde (Don Bosco Zwijnaarde en Sint-Denijs,...)
- **Fietspaden worden kwalitatief aangelegd** (en na werken ook kwalitatief hersteld), met een minimum aan trillingen. Bv. Het Jaagpad naast De Schelde naar Gent.

- **Obstakels worden weggehaald.** Rioloputroosters, verkeersborden net naast of op het fietspad, putten en oneffenheden als gevolg van wegenwerken,... ze zijn heel hinderlijk voor fietsers en soms gevaarlijk. Ze worden systematisch weggewerkt. Een onderhoudsplan zorgt ervoor dat de fietspaden goed onderhouden worden (glasscherven weghalen, struikgewas en wilde begroeiing tijdig wegmaaien, zwerfvuil opruimen,...).
- We voorzien (indien mogelijk overdekte) **fietsafsprakzones** waar onze schoolgaande jeugd kan samenkomen om in groep naar school te rijden (vb: kruispunt Gaversesteenweg-Brandegemse Ham, kruispunt Gaversesteenweg-Kerkstraat, voet van Zwijnaardebrug,...). Dit kan een nuttige aanvulling zijn op de fietspooling die vandaag al in sommige scholen wordt georganiseerd. Dit wordt verder ondersteund met een kaart met veilige alternatieve routes.
- We starten een **fietsdeelsysteem** op.
- We voorzien leuke **fietsstops** in samenwerking met onze horecazaken.

2. Leefbaarheid en bereikbaarheid fors verbeteren

- Door te investeren in een **beter doorstroming van het gemotoriseerd verkeer** op de hoofdassen, zorgen we voor minder sluipverkeer in de woonstraten. Die willen we in de eerste plaats teruggeven aan onze fietsers. Hulpmiddelen daarbij zijn snelheidsremmende maatregelen (bv vluchtheuvel bij inrijden woonstraat) extra uitwijkstroken, een regeling van de wijkcirculatie met eventuele éénrichting in bepaalde straten en het wegnemen van linksaf-bewegingen.
- We motiveren alle Merelbekenaren om **sneller en vaker de fiets te nemen**. We ondersteunen scholen, handelszaken en bedrijven die het gebruik van de fiets stimuleren en gaan pro-actief op zoek naar hun potentieel op dit vlak. We monitoren het fietsverkeer beter en belonen het (opmaak bedrijfsvervoerplannen, schoolvervoerplannen, sensibileringcampagnes (zoals Belgerinkel, week van de vervoering,...)).
- We investeren in **fietsstraten** omdat we fietsers belangrijk vinden en hen de ruimte op de openbare weg willen geven in een veilige omgeving. Dit betekent dat de fietser steeds voorrang heeft en een snelheidsregime van 30 km/u.
- We streven naar **meer en beter bereikbaar openbaar vervoer** in samenwerking met De Lijn. Een betere dienstverlening 's avonds is een absolute must. Ook de deelgemeenten moeten meer en beter worden bediend.

3. De fiets als economische motor voor Merelbeke

- Samen met de werkgroep mobiliteit en de adviesraad voor lokale economie brengen we het **koopgedrag in kaart**. De lokale handelaars worden bevraagd over de bereikbaarheid van hun zaak en er wordt gepolst naar het mobiliteitsprofiel van de klanten.
- Een **enquête** peilt bij de klanten naar hun huidige en eventuele toekomstige verplaatsingen.
 - Hoe kom je nu naar de winkel ? Met de auto, de fiets, te voet,... Waarom ?
 - Zou je een ander verplaatsingsmiddel overwegen ? Waarom/waarom niet ?
 -

- Meer **verplaatsingen met de fiets is goed nieuws voor de lokale economie**. Fietsers en lokale handelaars hebben elkaar nodig. In samenwerking met de adviesraad voor lokale economie, het handelscentrum en de Dekenij De Drie Gemeenten willen we **win-win situaties** creëren die enerzijds de omzet bij onze handelaars ten goede komt en anderzijds het mobiliteitsprobleem moeten helpen oplossen.
- Winkels worden zoveel mogelijk **ingepland in de dorpscentra**, en nieuwe ontwikkelingen aan de rand van de gemeente of langs de invalswegen, wordt maximaal vermeden.
- Door samen te werken met de **seniorenraad** gaan we voor creatieve oplossingen om onze senioren aan te moedigen om waar mogelijk hun verplaatsingen te voet en met de fiets te doen (aangevuld met een 'breng boodschappen naar huis-dienst') en om hun verplaatsingen bij voorkeur buiten de spits te plannen. Gelijkaardige initiatieven kunnen ontwikkeld worden naar sporters zodat ze meer per fiets of te voet naar de sportterreinen in het centrum komen, of door jongeren aan te moedigen vaker per fiets of te voet naar een jeugdactiviteit te komen.
- Een **betere aanduiding en actualisatie van de recreatieve fietsverbindingen** moet meer fietsers naar onze gemeente brengen, wat op zijn beurt meer economische activiteit meebrengt. Er kan hiervoor ook een speciale gemeentelijke App worden ontwikkeld.
- Samen met de gemeente Nazareth en/of Gent-Zwijnaarde en/of De Pinte onderzoeken we of een **verbinding over de Schelde** (brug of overzet) kan gerealiseerd worden, wat de bereikbaar van onze gemeente moet verbeteren. Er wordt onderzocht of de sluisdeuren aan de jachthaven aan het Liedermeerspark kunnen worden omgevormd tot een comfortabele (fiets)oversteek (cf Vlaamse kaai in Gent).
- **Intergemeentelijke toeristische fietsroutes** moeten het fietsen, ons gemeentelijk erfgoed en ons culturaanbod samenbrengen, bv. Langs spoorlijn Geraardsbergen-Gent.
- **Samenwerking met de natuurbeheerders** (Natuurpunt, betrokken overheden,...) moet de ontsluiting van onze talrijke natuur- en bosgebieden (bv Gentbos, Heilig Geestgoed, Scheldevallei,...) verbeteren. Een goede signalisatie en een natuurlijke fietsenstalling aan de toegang van die gebieden moeten meer mensen aanmoedigen om er met de fiets naartoe te trekken.

4. Fietsen “werkt”

Fietsen heeft meer gevolgen dan je zou denken, ook voor je werk en carrière. Onderzoek toont aan dat mensen die regelmatig fietsen – of sporten in het algemeen – beter kunnen omgaan met stress op het werk en een grotere motivatie hebben. Het bevordert daarnaast ook een goed humeur en dus de werksfeer. Sportende werknemers nemen ook kortere pauzes en zijn beter in staat om te plannen, waardoor ze hun werk op tijd af krijgen.

- Fietsen verbindt, zowel fysiek als sociaal. Samen met ons OCMW en het Sociaal Huis **investeren we ook in mobiliteit van minderbedeelden**.
- De fiets is een perfect hulpmiddel om **langdurig werklozen** weer een plaats te geven op de arbeidsmarkt; ons openbaar vervoer biedt soms te weinig mogelijkheden om iedereen op een aanvaardbare tijd op de werkplek te krijgen. Met de fiets lukt dat vaak beter.
- In samenwerking met een Fietsatelier (bv de Keiberg) kunnen **ongebruikte fietsen** aangeboden worden. Onze technische diensten helpt mee om ze in te zamelen, het fietsatelier selecteert ze en maakt ze weer rijvaardig. Op bepaalde momenten (bv

- opendeur, jaarlijkse autovrije dag, jaarmarkt,...) worden er te koop aangeboden of worden ter beschikking gesteld voor bepaalde kansengroepen.
- Voor **volwassenen** die nog niet kunnen of durven fietsen, worden **speciale fietscursussen** voorzien.

5. Gezondheid als extra bonus voor onze fietsers

Fietsen verlaagt je biologische leeftijd. Mensen die regelmatig fietsen zijn minder vatbaar voor obesitas, hoge bloeddruk, diabetes 2, hart- en vaatziekten, enzovoort.

Behalve gezond is fietsen ook sociaal. Fietsen is een activiteit voor het hele gezin. De kleinsten kunnen achterop in het zitje of in de fietskar. Ook opa en oma kunnen mee, want de elektrische fiets is al goed ingeburgerd.

Kinderen worden beïnvloed door het gedrag van hun ouders. Als je geregeld met het hele gezin fietst, draag je een goede en gezonde gewoonte over aan je kinderen.

Op de fiets maken mensen ook gemakkelijk contact. Bijna iedereen heeft een fiets en als vervoermiddel is die ook goed betaalbaar. De fiets maakt voorzieningen bereikbaar en vergroot de kans op sociaal gedrag. Zo voel je je fysiek en mentaal beter.

De fiets is het schoonste, stilste en duurzaamste vervoermiddel. Hij stoot geen CO₂ uit. De luchtkwaliteit verbetert, de geluidsoverlast vermindert en de omgeving wordt aantrekkelijker voor bezoekers te voet of op de fiets.

Fietsen maakt ons zelfs slimmer! Onderzoek toonde aan dat 5% meer hartcontractie al kan zorgen voor 15% meer hersenactiviteit. De proefpersonen die regelmatig fietsten, scoorden beter in de aangeboden tests dan personen met weinig lichaamsbeweging.

6. Aandacht voor de fiets in de ruimtelijke ordening

- Eén parkeerplaats voor een auto neemt dezelfde ruimte in als een fietsparkeerplaats voor tien fietsen. Bij een bouwproject moeten via de stedenbouwkundige vergunning dan ook **genoeg fietsparkeerplaatsen** worden voorzien. Bij het opmaken van ruimtelijke uitvoeringsplannen leggen de stedenbouwkundige voorschriften ook normen op voor het aantal fietsparkeerplaatsen. Dit geldt ook voor de bestaande gemeentelijke stedenbouwkundig verordening.
- Projecten vanaf vier wooneenheden zouden **per wooneenheid drie fietsparkeerplaatsen moeten voorzien** op eigen terrein. Voor winkels, kantoren, horeca zou dat minimum één fietsparkeerplaats per 50 m² bedrijfsvloeroppervlakte moeten zijn. Bij de ontwikkeling van de gebieden op site Hebbelynck en Tramstelplaats moeten dergelijke ambitieuze doelstellingen worden opgelegd aan de bouwheer.
- Bij het ontwikkelen van nieuwe woongebieden (in onze gemeente vooral in het meer stedelijke gebied van Flora en centrum want in het buitengebied moet dit maximaal worden vermeden) moet een **netwerk van trage wegen** steeds worden voorzien en/of een goede en veilig aansluiting op bestaande trage wegen en fietsnetwerken. Trage wegen dienen ook goed onderhouden te worden, bewegwijzerd en in kaart gebracht.

- Nieuwe woningen komen maximaal in en rond de dorpskernen. Als school, winkel, horeca, sport, ... op fietsafstand voorhanden zijn, wordt je verplaatsen met de fiets kinderspel. En kan je besparen op een eerste of tweede gezinswagen.

7. Veiligheid is de grootste prioriteit

- We zorgen voor veiliger **fietsoversteekplaatsen** op de grote verkeersassen zoals de Hundelgemsesteenweg, Gaversesteenweg, Zwijnaardsesteenweg, Poelstraat,... Daarbij gebruiken we de jongste visualisatietechnieken zoals elektronische aankondigingsborden, gestuurd door warmtesensoren en wordt speciale aandacht besteed aan de **zichtbaarheid** van deze oversteekplaatsen, maar ook van zebrapaden. Maar mogelijk wordt voorzien in een comfortabel middeneiland zodat fietser maar één rijstrook per keer moeten oversteken.
- **Knelpunten en gevaarlijke punten worden opgelijst** en prioriteiten worden vastgelegd en via een jaarlijks actieprogramma weggewerkt. Onze gemeente beschikt al over een knelpuntenkaart, opgemaakt i.k.v. de opmaak van de schoolroutekaart. Deze kaart wordt jaarlijks geëvalueerd. Hierbij worden ook de bewonersplatformen, scholen, ... en diverse andere actoren zoals de Werkgroep Mobiliteit Merelbeke, politie,... betrokken.
- **Fietsongevallen worden ernstig genomen.** Ze worden systematisch geregistreerd en een ongevalsanalyse wordt gemaakt. Dit kan helpen om bestaande infrastructuur kritisch te evalueren en indien nodig aan te passen.
- **Fietscontroles** van onze politiediensten in de scholen moedigen de fietsers aan om hun fiets in orde te houden.
- Het jaarlijkse **fietsexamen** voor de kinderen van het 6de leerjaar moet onze kinderen klaarstomen om later zelf met de fiets naar school te gaan.
- Het **beschikbaar stellen van loopfietsen** voor onze peuters en kleuters ontwikkelt hun motorische vaardigheden. Dit kan via een uitleensysteem georganiseerd door de gemeente of in samenwerking met een vereniging. Het project "Op Wielekes" (<https://opwielekes.be/flora/>) waar je makkelijk de juiste fiets voor je kind kan vinden in een uitleensysteem, verdient navolging.
- (Secundaire) scholen stimuleren om hun **leerlingen te "belonen"** voor veilig verkeer van en naar school.
- We richten **schoolstraten** in. Schoolstraten zijn volledig verkeersvrij bij het begin en het einde van de schooldag.

8. Verkeershandhaving is essentieel.

- Onze politiezone beschouwt **verkeersveiligheid als een absolute prioriteit**. Dagelijks verkeersinbreuken zoals parkeren op voetpaden en fietspaden, foutief afslaan, overdreven snelheid,... worden niet getolereerd en overtreders wordt systematisch aangesproken of geverbaliseerd.
- Naast een doorgedreven sensibilisering is ook **handhaving** essentieel. Er wordt geïnvesteerd in meer controles. Flitspalen en trajectcontrole op bepaalde gevaarlijke trajecten moeten daarbij overwogen worden.

- **Fietsdiefstal wordt ernstig genomen.** Er wordt een anti-fietsdiefstalbeleid uitgewerkt en uitgevoerd.

Heeft u opmerkingen, aanvullingen of suggesties, of specifieke problemen die u wenst aan te kaarten, uw opmerkingen zijn altijd welkom op info@groenmerelbeke.be

